

Symulacja spłaty pandemicznego długu zdrowotnego

Dane o sprzedaży w aptekach* za pierwsze trzy miesiące 2021 roku obrazują stan narastania pandemicznego Długu Zdrowotnego (DZ). Długu, który wynika z ograniczeń w dostępie do służby zdrowia, ergo mniejszej ilości inicjacji i kontynuacji terapii niż w okresie przed-pandemicznym. Sytuacja w terapii chorób przewlekłych jest i tak lepsza niż w 2020, ale w procesie spłaty DZ czeka nas odrobienie zaległości oraz obsłużenie nowych pacjentów.

Dr JAROSŁAW FRĄCKOWIAK,
Prezes PEX PharmaSequence

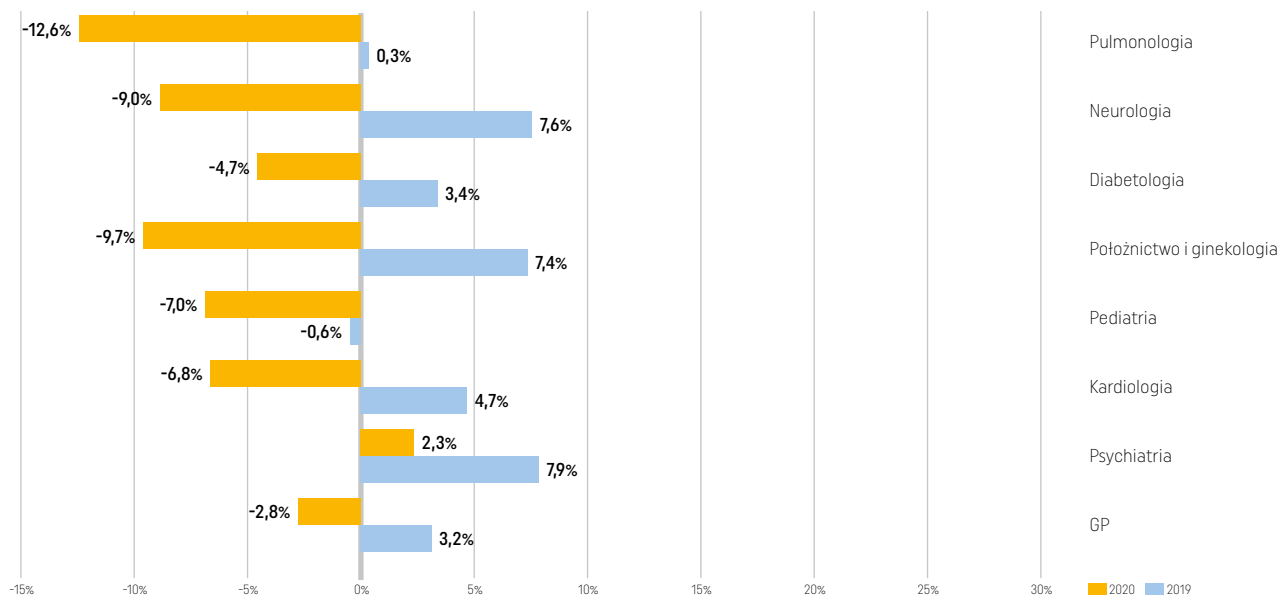
Dzięki e-zdrowiu system ochrony zdrowia się nie zawalił. Można uznać taką tezę za zbyt mocną ale, moim zdaniem, jest ona absolutnie uzasadniona. Bez e-recepty nie byłoby możliwości spraw-

nego i nie obarczonego ryzykiem zarażenia kontynuowania lub rozpoczęcia leczenia. Bez teleporad, w dużej mierze musielibyśmy zdać się na samoleczenie lub ryzyko zarażenia w otwartych placówkach zdrowia (a kto by nas wtedy leczył, gdyby zarażo się więcej lekarzy). O tym już się nie mówi, e-zdrowie to ru-

tyna. Ale e-zdrowie nie leczy. Leczą lekarze, którzy muszą zajmować się pandemią. Co więcej, sami też przecież są pacjentami. W jakiś sposób rozmiar DZ obrazuje dynamika sprzedaży na recepty w czasie. Do czasu pandemii owa dynamika była zawsze dodatnia, społeczeństwo się starzało i, mimo wyzwań, liczba świadczeń medycznych nie malała. Pandemia diametralnie zmieniła ten stan.

Niebieskie słupki na wykresie obrazują wzrosty sprzedaży ilości opakowań (uwaga: wielkość opakowania nie odegrała w statystykach dużej roli, niemal identyczne trendy obserwowane są w sprzedaży wg DDD) w roku 2019 vs rok poprzedni, a pomarańczowe – 2020 vs 2019. Analiza w wyraźny sposób pokazuje, że w przedpandemicznym 2019 roku odnotowywano wzrosty sięgają-

Trendy sprzedaży leków na receptę – specjalności według ilości opakowań

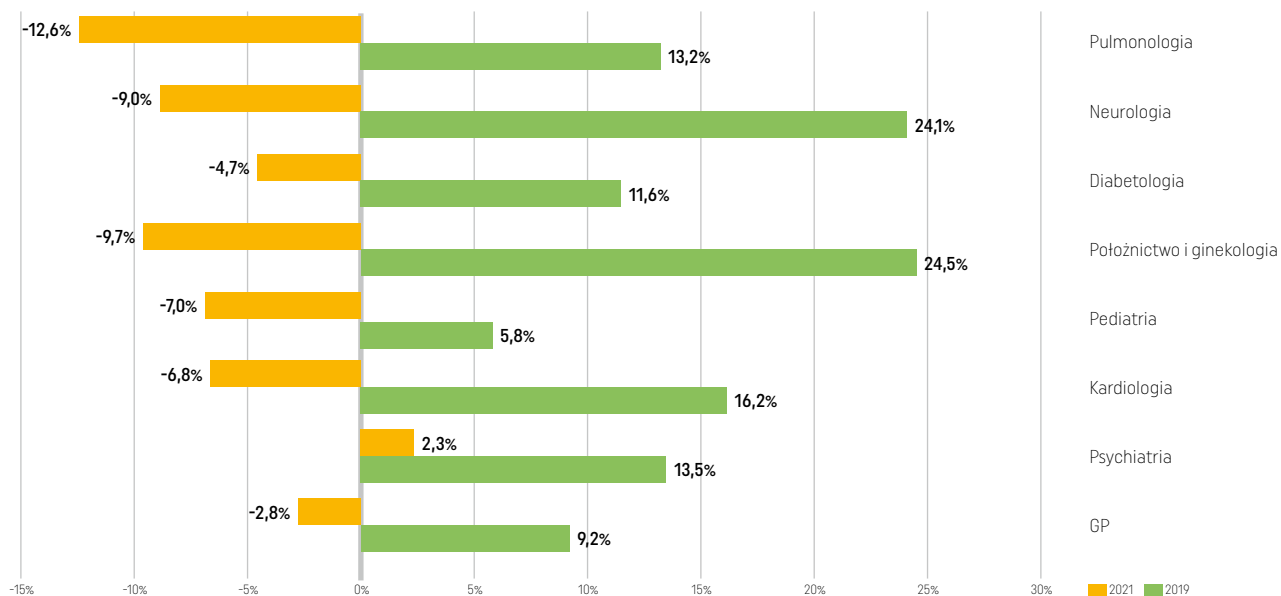
DYNAMIKA SPRZEDAŻY LEKÓW NA RECEPTY (OPAKOWANIA) WG SPECJALNOŚCI WYSTAWIAJĄCYCH RECEPTY
PPG% 2019 (niebieskie) i 2020 (pomarańczowe)

PPG – Previous Period Growth – wzrost/spadek w % w porównaniu do poprzedniego okresu (roku)

Źródło: analizy własne PEX / dane o sprzedaży na recepty – panel ABD/PEX / informacje o środowisku lekarzy opracowane zostały na podstawie bazy HDM Polska sp. z o.o. (www.hdm.pl) Grupa PharmaProm

SYMULACJA: Dług Zdrowotny – jaki musiałyby być wzrost sprzedaży leków na receptę w 2021 roku,
aby wrócić do trendów z 2019 roku.

Założenia: dynamika z 2019 była/będzie taka sama w 2020 i 2021 roku + pokrywamy niedobór z 2020

DYNAMIKA SPRZEDAŻY LEKÓW NA RECEPTY (OPAKOWANIA) WG SPECJALNOŚCI WYSTAWIAJĄCYCH RECEPTY
PPG% 2021 (symulacja sploty DZ – zielone) i 2019 (pomarańczowe)

PPG – Previous Period Growth – wzrost/spadek w % w porównaniu do poprzedniego okresu (roku)

Źródło: analizy własne PEX / dane o sprzedaży na recepty – panel ABD/PEX / informacje o środowisku lekarzy opracowane zostały na podstawie bazy HDM Polska sp. z o.o. (www.hdm.pl) Grupa PharmaProm

ce nawet ponad 7% zwiększenia ilości sprzedanych opakowań. A w 2019 nie kupowaliśmy „na zapas”. Pandemiczny 2020 przyniósł sytuację odwrotną – bardzo duże spadki (oprócz psychiatrii) i zakupy na zapas.

Spróbujmy w najprostszy sposób oszacować rozmiar DZ bazując wyłącznie na trendach w sprzedaży aptecznej. Takie oszacowanie ma wiele wad i ograniczeń, ale, jak się wydaje, nie ma oficjalnych danych czy chociażby dostępnych szeroko symulacji obrazujących rozmiar DZ.

Oczywiście oparcie się o dane z aptek otwartych wyłącza segment szpitalny. Jasnym jest też, że analiza wielkości sprzedaży nie musi korelować w 100% z ilością potrzebnych świadczeń. Nie są też brane pod uwagę zasoby i dalszy rozwój pandemii. Założenia są proste:

- Trend dynamiki sprzedaży na recepty w specjalnościach byłyby/będzie taki sam w 2020 roku (tak jakby nie było pandemii) i w roku 2021.
- Do skalkulowanych trendów na rok 2020 i 2021 (jak opisano w punkcie 1) należy dodać rzeczywiste spadki sprzedaży jakie nastąpiły w roku 2020.
- Wielkość DZ = spadek ilości opakowań w 2020 względem roku 2019 +

wzrost sprzedaży ilości opakowań w roku 2020 (taki jak w 2019, to założenie na sytuację bez pandemii) + wzrost sprzedaży ilości opakowań w roku 2021 (taki jak w 2019, to założenie na sytuację bez pandemii).

- Na rysunku splotę DZ obrazują zielone słupki. Gdyby takie wzrosty były osiągnięte to według przyjętych założeń spłalilibyśmy DZ.

Czy splota Długu Zdrowotnego jest realna? Trudno odpowiedzieć, bo nie mamy aktualnej mapy potrzeb zdrowotnych. To więcej niż dług, tu przydatne jest pojęcie Odroczonego Efektu Zdrowotnego (OEZ). Na OEZ składa się kalkulacja DZ, ale z uwzględnieniem efektu relatywnego pogorszenia się stanu zdrowia tych, którzy nie zaczęli leczenia w 2020 roku (mierzone np. jako spadek inicjacji terapii względem roku 2019 z uwzględnieniem trendów) oraz prognozy. Mapa potrzeb zdrowotnych musi iść w parze z mapą zasobów. Zasoby to infrastruktura, ale przede wszystkim profesjonaliści medyczni.

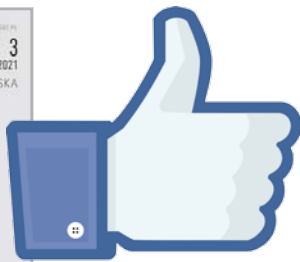
Gdyby do opisanych wyżej zadań dołożyć planowane przez Regulatora badania przesiewowe, to potrzeb będzie jeszcze więcej.

Wniosek wysunę nieoczywisty (oczywisty jest taki, że nie wystarczy zasobów): potrzebna jest kolejna rewolucja w e-zdrowiu. Polegać ona powinna na zbieraniu, przetwarzaniu i analizie danych o zdrowiu w czasie niemal rzeczywistym. Przykładowo, mapy zdrowotne opierają się na danych sprzed lat, a przecież sytuacja zmienia się dynamicznie. Takie dane, już od dawna są zbierane i przetwarzane, a posiada je Regulator, instytucje pozarządowe oraz firmy komercyjne. Bez diagnozy (nazywam to Białą Księgą Zdrowia) trudno zaplanować i wdrożyć racjonalne działania. A takie działania w przypadku zdrowia zawsze są operacją „na żywo”. Wykorzystanie mocy e-zdrowia może być (nie tylko „tyle”, ale „aż tyle”) szczepieniem chroniącym system ochrony zdrowia przed błędami. ●

* Dane i informacje wykorzystane w artykule (o ile nie podano inaczej) opracowane na podstawie bazy aptek PEX (DOBA) oraz badań PEX PharmaSequence w tym, na podstawie analiz z reprezentatywnego panelu PEX PharmaSequence umożliwiającego – aptekom i sieciom, członkom Aptecznego Banku Danych – dostęp do szczegółowych analiz. ** Informacje o środowisku lekarzy opracowane zostały na podstawie bazy HDM Polska sp. z o.o. (www.hdm.pl) Grupa FarmaProm.

Adres do autora: jaroslaw.frackowiak@pexps.pl

reklama

IT i Zdrowie

Polub czasopismo OSOZ na Facebooku

Nowości e-zdrowia | Ciekawostki | Doniesienia naukowe